



ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátu složeném z předsedy JUDr. Radana Malíka a soudců JUDr. Pavla Molka a JUDr. Barbary Pořízkové v právní věci žalobce: J. V., proti žalovanému: **Katastrální úřad pro Moravskoslezský kraj, Katastrální pracoviště Frýdek-Místek**, se sídlem T. G. Masaryka 453, Frýdek-Místek, ve věci ochrany před nezákonným zásahem správního orgánu, v řízení o kasační stížnosti žalobce proti usnesení Krajského soudu v Ostravě ze dne 23. 10. 2018, č. j. 25 A 66/2018 - 21,

t a k t o :

- I. Návrh žalobce na ustanovení zástupce **s e z a m í t á .**
- II. Kasační stížnost **s e z a m í t á .**
- III. Žádný z účastníků **n e m á** právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti.

O d ů v o d n ě n í :

I. Řízení před krajským soudem

[1] Krajský soud v Ostravě (dále jen „krajský soud“) zamítl napadeným usnesením návrh žalobce na osvobození od soudních poplatků a ustanovení zástupce z řad advokátů a vyzval ho k zaplacení soudního poplatku ve výši 2 000 Kč. Žalobce se v řízení před krajským soudem domáhal ochrany před nezákonným zásahem, kterého se měl dopustit žalovaný hrubým a nezdvořilým jednáním vůči jeho osobě, aby ho donutil k podpisu úředního záznamu o nahlédnutí do správního spisu ze dne 11. 5. 2018, sp. zn. V-4064/2018-802.

[2] Krajský soud dospěl k závěru, že žalobcův návrh zjevně nemůže být úspěšný, a nejsou tak splněny podmínky § 36 odst. 3 s. ř. s. Obsahem výše uvedeného úředního záznamu je shrnutí jednání žalobce s Mgr. R. S., která ve věci vystupovala jako oprávněná úřední osoba, a popis, jak samotné nahlížení do spisu probíhalo. Pod tímto dokumentem

jsou podpisy Mgr. S. a žalobce (s patrně omylem uvedeným jménem „W.“) s jeho ručně dopsaným vyjádřením: „*V návaznosti na další ústní sdělení paní S. vyjadřuji nesouhlas s výše uvedeným*“. Lze tedy usuzovat, že v daném případě nebylo správním orgánem nijak zasaženo do práv žalobce, jelikož mu bylo plně umožněno projevit svou vůli včetně nesouhlasu se skutečnostmi uvedenými v předmětném úředním záznamu. Zároveň se v daném případě jednalo o úřední záznam o nahlížení do spisu vedeného ve vkladovém řízení, přičemž takové nahlížení do spisu či okolnosti podpisu úředního záznamu o nahlížení do spisu s sebou nenesou žádné právní následky.

II. Kasační stížnost

[3] Proti usnesení o zamítnutí žádosti o osvobození od soudních poplatků a ustanovení zástupce z řad advokátů podal žalobce (dále jen „stěžovatel“) kasační stížnost z důvodů, které lze podřadit pod § 103 odst. 1 písm. a) a b) zákona č. 150/2002 Sb., soudního řádu správního, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „s. ř. s.“).

[4] Namítal, že hlavním důvodem podání žaloby bylo protiprávní násilné odnětí jeho osobní věci úřednicí s výhrůžkou, že mu ji nevrátí, pokud nepodepíše dané znění úřední písemnosti. To, že se mu podařilo na záznam dopsat svůj nesouhlas, za velkého psychického vypětí a rizika, že mu úřednice důležitou osobní věc nevrátí, nemůže být vnímáno jako důkaz, že mu bylo plně umožněno projevit svoji vůli včetně nesouhlasu se skutečnostmi v předmětném úředním záznamu. Žalovaný úřad se na něm opakovaně dopouští násilí ve smyslu zvláště úřední moci, přičemž k podpisu svého jména v chybné podobě byl donucen pod nátlakem.

[5] Zároveň požádal o ustanovení zástupce z řad advokátů pro řízení o kasační stížnosti.

III. Posouzení Nejvyšším správním soudem

[6] Nejprve se Nejvyšší správní soud (dále jen „NSS“) zabýval splněním podmínek řízení. V projednávané věci, v níž kasační stížnost směřuje výlučně vůči usnesení krajského soudu, kterým nebylo stěžovateli přiznáno osvobození od soudních poplatků, NSS nevyzval stěžovatele k zaplacení soudního poplatku, neboť podle usnesení rozšířeného senátu ze dne 9. 6. 2015, č. j. 1 As 196/2014 - 19, č. 3271/2015 Sb. NSS, má stěžovatel povinnost zaplatit poplatek za řízení o kasační stížnosti jen tehdy, pokud kasační stížnost směřuje proti rozhodnutí krajského soudu o návrhu ve věci samé (o žalobě) či o jiném návrhu, jehož podání je spojeno s poplatkovou povinností. Ze stejného důvodu není nutné, aby se stěžovatel nechal v řízení o kasační stížnosti právně zastoupit, neboť vzhledem k tomu, že brojí proti procesnímu usnesení krajského soudu, ze zákona neplyne nezbytnost jeho zastoupení v řízení o nynější kasační stížnosti.

[7] Přestože zastoupení není v předmětné věci obligatorní, stěžovatel o ustanovení zástupce požádal. Pokud by splňoval zákonné podmínky, NSS by mu zástupce ustanovil. Proto o tomto návrhu rozhodl. Podle § 35 odst. 9 s. ř. s. se pro rozhodnutí o ustanovení zástupce vyžaduje kumulativní splnění dvou podmínek, a to jednak splnění předpokladů

pokračování

pro osvobození od soudních poplatků, jednak též nezbytná potřeba takového zastoupení k ochraně práv účastníka řízení. NSS neshledal především splnění druhé nutné podmínky pro ustanovení zástupce, tedy jeho nezbytnost k ochraně práv stěžovatele. Kasační stížnost má požadované základní náležitosti, je zřejmé, čeho se jí stěžovatel domáhá; přitom se v předmětné věci jedná o posouzení nikterak komplikované otázky, o které soud může rozhodnout na základě podané kasační stížnosti a podkladů obsažených ve spise, aniž by bylo třeba za tímto účelem stěžovateli ustanovovat zástupce. Za této situace tedy NSS návrh na ustanovení zástupce výrokem I. zamítl (srov. rozsudek NSS ze dne 31. 5. 2018, č. j. 5 As 79/2018 - 11).

[8] Soud následně přezkoumal usnesení krajského soudu v mezích uplatněných důvodů a vad, ke kterým je povinen přihlédnout z úřední povinnosti. Dospěl k závěru, že kasační stížnost není důvodná.

[9] Dle § 35 odst. 9 s. ř. s. navrhovateli, u něhož jsou předpoklady, aby byl osvobozen od soudních poplatků, a je-li to nezbytně třeba k ochraně jeho práv, může předseda senátu na návrh ustanovit usnesením zástupce, jímž může být i advokát; hotové výdaje zástupce a odměnu za zastupování osoby uvedené v odstavci 2 platí v takovém případě stát.

[10] Dle 36 odst. 3 s. ř. s. účastník, který doloží, že nemá dostatečné prostředky, může být na vlastní žádost usnesením předsedy senátu zčásti osvobozen od soudních poplatků. Přiznat účastníkovi osvobození od soudních poplatků zcela lze pouze výjimečně, jsou-li pro to zvláště závažné důvody, a toto rozhodnutí musí být odůvodněno. Dospěje-li však soud k závěru, že návrh zjevně nemůže být úspěšný, takovou žádost zamítne.

[11] Stěžovatel nesouhlasí se zamítnutím svého návrhu na osvobození od soudních poplatků a ustanovení zástupce z řad advokátů z důvodu zjevné bezúspěšnosti žaloby u krajského soudu.

[12] Soud proto nahlédl do soudního spisu a z úředního záznamu přiloženého k žalobě dospěl ke stejnému závěru jako krajský soud. Ze záznamu nikterak nevyplývá, že by stěžovateli mělo být bráněno v projevoování vlastního názoru či dokonce, že by mu měla být na přechodnou dobu odňata jeho osobní věc. Jestliže došlo k nevhodnému chování úřední osoby, NSS souhlasí s krajským soudem, že se proti němu měl stěžovatel bránit prostřednictvím stížnosti podle § 175 zákona č. 500/2004 Sb., správního řádu (což podle svých tvrzení učinil). Jakékoliv pochybení žalovaného však ze záznamu nevyplývá a ani stěžovatel v závěrečném vyjádření nesouhlasu ničím neosvětlil, čím se měl žalovaný dopustit nezákonného zásahu. Ze záznamu není ani zřejmé, proč je v něm stěžovatel označován chybně jako „W.“, a stěžovatel nemá pro své tvrzení o donucení k souhlasu s použitím změněného jména žádné důkazy.

[13] Naopak z úředního záznamu vyplývá, že stěžovatel měl příležitost se k věci vyjádřit, když nad svůj podpis připojil větu: „*V návaznosti na další ústní sdělení paní S. vyjadřuji nesouhlas s výše uvedeným*“. Krajský soud a ani NSS tak nenalezly důvod, pro který by stěžovatelova žaloba na ochranu před nezákonným zásahem mohla být úspěšná.

Z tohoto důvodu tak nemohl krajský soud vyhovět jeho žádosti o osvobození od soudních poplatků a ustanovení zástupce z řad advokátů pro zjevnou bezúspěšnost návrhu.

IV. Závěr a náklady řízení

[14] Nejvyšší správní soud dospěl k závěru, že kasační stížnost není důvodná, a proto ji na základě § 110 odst. 1 *in fine* s. ř. s. zamítl.

[15] O nákladech řízení o kasační stížnosti rozhodl Nejvyšší správní soud podle § 60 s. ř. s., ve spojení s § 120 s. ř. s. Stěžovatel neměl ve věci úspěch, nemá proto právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti ze zákona (§ 60 odst. 1 s. ř. s.). Žalovaný sice ve věci úspěch měl, podle spisu mu však nevznikly žádné náklady nad rámec běžné úřední činnosti.

Poučení: Proti tomuto rozsudku **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 20. března 2019

JUDr. Radan Malík
předseda senátu